

---

Inga hjälpmedel tillåtna. Samtliga svar måste motiveras. Minst 7,5 poäng på problemdelen krävs för att gå vidare till den muntliga delen. Talen är inte ordnade efter svårighetsgrad. Skriv dina lösningar på separat papper.

---

### Problemdel

1. Avgör om följande serie och generaliserade integral är absolutkonvergent, betingat konvergent eller divergent:

(a) [1 p]  $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k}{(\arctan k)^2},$

(b) [2 pt]  $\int_1^{+\infty} \frac{\sin x}{2\sqrt{x+x^5}} dx.$

**Facit.**

- (a) Inte konvergent.  
(b) Absolutkonvergent.

2. [3 pt] Lös differentialekvationen

$$\sin y \frac{\partial f}{\partial x} + \frac{\partial f}{\partial y} = \frac{1}{1+y^2}, \quad f(x, 0) = x^2 + 2x + 1,$$

t.ex. genom att införa de nya variablerna  $u = x + \cos y$  och  $v = y$ .

**Facit.** Lösningen är

$$f(x, y) = \arctan y + (x + \cos y)^2.$$

3. För varje  $\alpha \in \mathbb{R}$ , låt  $f_\alpha : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$  vara funktionen definierad av

$$f_\alpha(x, y) = \begin{cases} \frac{1 - e^{xy^2}}{(2x^2 + 3y^2)^\alpha}, & \text{om } (x, y) \neq (0, 0), \\ 0, & \text{om } (x, y) = (0, 0). \end{cases}$$

- (a) [1 p] Bestäm för vilka värden av  $\alpha$  som funktionen  $f_\alpha$  är kontinuerlig i  $\mathbb{R}^2$ .  
(b) [1 p] Bestäm för vilka värden av  $\alpha$  som funktionen  $f_\alpha$  är partiellt deriverbar i origo.  
(c) [1 p] Bestäm för vilka värden av  $\alpha$  som funktionen  $f_\alpha$  är differentierbar i origo.

**Facit.**

- (a) Det gäller om, och bara om,  $\alpha < 3/2$ .  
(b) Det gäller för alla  $\alpha \in \mathbb{R}$ .  
(c) Det gäller om, och bara om,  $\alpha < 1$ .

4. Betrakta funktionen  $f(x, y) = -x^3 - 3xy + 6x - y^3 + 6y^2 - 12y + 5$ .

- (a) [2 p] Hitta alla stationära punkter för denna funktion, och bestäm, för varje av dessa, den associerade kvadratiske formen.

- (b) [1 p] Bestäm om de stationära punkterna är lokala maxima, minima eller sadelpunkter.

**Facit.**

- (a) Det finns två stationära punkter

$$p_1 = (-1, 1) \quad p_2 = (0, 2).$$

Den respektive associerade kvadratiska formerna blir

$$Q_{p_2}(h, k) = -6kh \quad Q_{p_1}(h, k) = 6h^2 - 6hk + 6k^2.$$

- (b) Punkten  $p_2$  är en sadelpunkt och  $p_1$  ett lokalt minimipunkt.

5. Låt  $g(x, y) = (x^2 + y^2)^3 - 8xy$  och  $f(x, y) = x + y$ .

- (a) [1 p] Bevisa att

$$\lim_{x^2+y^2 \rightarrow +\infty} g(x, y) = +\infty,$$

och bevisa från det att varje nivåkurva av  $g$  är kompakta.

- (b) [2 p] Visa att funktionen  $f(x, y) = x + y$  antar största och minsta värde på kurvan

$$(x^2 + y^2)^3 - 8xy = 48,$$

och bestäm de största och minsta värdena.

**Facit.**

- (a) Eftersom  $|xy| \leq x^2 + y^2$  har vi att

$$\lim_{x^2+y^2 \rightarrow \infty} ((x^2 + y^2)^3 - 8xy) \geq \lim_{x^2+y^2 \rightarrow \infty} ((x^2 + y^2)^3 - 8(x^2 + y^2)) = \lim_{r \rightarrow \infty} (r^6 - 8r^2) = +\infty.$$

Givet  $C \in \mathbb{R}$ , det finns  $s > 0$  sådan för alla  $x^2 + y^2 > s$  gäller då att

$$g(x, y) > C.$$

Därför, gäller då att

$$\{(x, y) : g(x, y) = C\} \subset \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq s\}.$$

Så är nivåkurvor av  $g$  begränsad och slutet ty  $g$  är kontinuerlig .

- (b) Funktionen  $f$  är kontinuerlig, och vi har visat att mängden

$$M := \{(x, y) : g(x, y) = 48\}$$

är en kompakt mängd. Då gäller att funktionen  $f$  antar sitt största och minsta värde i mängden  $M$ .

Maximivärdet är lika med  $2\sqrt{2}$  och minimivärde är lika med  $-2\sqrt{2}$ .

### Teoridel

6. [3 p] Formulera och bevisa Cauchys rotkriterium och d'Alemberts kvotkriterium för serier.
7. [3 p] Definiera riktningsderivata och gradient. Visa att en funktion av två variabler växer snabbast i gradientens riktning.